

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Wojewody Lubuskiego

NK-I.4131.131.2022.DDud

z dnia 9 listopada 2022 r.

Rada Gminy Niegosławice

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079 i 1561)

stwierdzam nieważność

uchwały nr XLII.277.2022 Rady Gminy Niegosławice z dnia 30 września 2022 r. w sprawie dofinansowania obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku na zasadach określonych w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 września 2022 r. Rada Gminy Niegosławice podjęła uchwałę w sprawie dofinansowania obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku na zasadach określonych w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

W podstawie prawnej badanej uchwały wskazano „art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.), art. 64c ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1324 z późn. zm.)”. Uchwała doręczona została organowi nadzoru 10 października 2022 r.

Rada Gminy, zgodnie z § 1 badanej uchwały określiła „warunki dofinansowania obniżenia opłaty na wniosek rodziców/prawnych opiekunów dziecka/dzieci: 1. Rodzicom przysługuje dofinansowanie obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku na zasadach określonych w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. 2. Dofinansowanie, o którym mowa w ust. 1 wynosi 400,00 zł miesięcznie na dziecko w żłobku, nie więcej jednak niż wysokość opłaty ponoszonej przez rodziców za pobyt dzieci w żłobku.”

Należy przy tym mieć na uwadze, że uchwałą nr XLII.276.2022 z dnia 30 września 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za pobyt dzieci w żłobkach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Niegosławice oraz warunków częściowego zwolnienia od ponoszonych opłat Rada Gminy Niegosławice ustaliła opłatę stałą za pobyt dziecka w żłobku w wysokości 400 zł za miesiąc.

Po dokonaniu analizy prawnej uchwały organ nadzoru stwierdza, że uchwała, istotnie narusza prawo, tj. art. 58 ust. 1 i art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2022 r. poz. 1324, poz. 1383, dalej „ustawa o opiece nad dzieckiem do lat 3”), bowiem wykracza poza zakres upoważnienia ustawowego.

Art. 58 ust. 1 ww. ustawy uprawnia radę gminy do ustalenia wysokości opłaty oraz opłaty, o której mowa w art. 12 ust. 3 (dodatkowej opłaty za opiekę nad dzieckiem w wymiarze przekraczającym 10 godzin dziennie), za pobyt dziecka w żłobku lub klubie dziecięcym utworzonym przez jednostki samorządu terytorialnego albo u dziennego opiekuna zatrudnionego przez jednostki samorządu terytorialnego oraz maksymalną wysokość opłaty za wyżywienie. Rada gminy może określić, co wynika z art. 59 ust. 2 ww. ustawy, w drodze uchwały, warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od ponoszenia opłat.

Z treści ww. przepisów wyraźnie wynika, że ustawodawca pozostawił w gestii organu stanowiącego gminy jedynie kwestię ustalenia wysokości ww. opłat i warunków z nich zwolnienia. Z upoważnienia ustawowego nie wynika uprawnienie rady gminy do regulowania rozliczania wniesionych opłat, a w tym także ustalania warunków dofinansowania obniżenia opłaty na wniosek rodziców/prawnych opiekunów dziecka/dzieci.

Zgodnie z art. 64c ust. 1 ustawy o opiece nad dzieckiem do lat 3 rodzicom przysługuje dofinansowanie obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna. Przepis ten został przywołany przez Radę Gminy Niegosławice w podstawie prawnej badanej uchwały. Wedle art. 64c ust. 2 przywołanej ustawy dofinansowanie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje na dziecko, które uczęszcza do żłobka, klubu dziecięcego albo jest objęte opieką sprawowaną przez dziennego opiekuna, jeżeli nie został przyznany na to dziecko rodzinny kapitał opiekuńczy, o którym mowa w ustawie z dnia 17 listopada 2021 r. o rodzinnym kapitale opiekuńczym (Dz.U. poz. 2270). Prawodawca dofinansowaniu obniżenia opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna poświęcił rozdział 8a ustawy o opiece nad dzieckiem do lat 3, w którym nie tylko ustalił warunki przyznania tego świadczenia, ale również m. in. wskazał, że postępowanie w sprawie dofinansowania, o którym mowa w art. 64c ust. 1, prowadzi oraz dofinansowanie to wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych (art. 64d ust. 1).

Należy podkreślić, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 grudnia 2011 r., sygn. akt II OSK 2058/11).

Mając na uwadze powyższe, stwierdzenie nieważności uchwały XLII.277.2022 Rady Gminy Niegosławice z dnia 30 września 2022 r. w sprawie dofinansowania obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku na zasadach określonych w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 było uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Paweł Witt

Dyrektor

Wydziału Nadzoru i Kontroli